

Representantforslag 47 S

(2013–2014)

fra stortingsrepresentantene Andrè N. Skjelstad, Pål Farstad, Iselin Nybø og Ketil Kjenseth

Dokument 8:47 S (2013–2014)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Andrè N. Skjelstad, Pål Farstad, Iselin Nybø og Ketil Kjenseth om en plan for fordeling av statlige arbeidsplasser og statlige kompetansemiljøer i hele landet

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til Venstres ideologiske utgangspunkt om betydningen av å desentralisere makt og myndighet, for dermed å skape distanse mellom beslutningstakere og faginstanser og underliggende etater. I tillegg er det å spre statlige arbeidsplasser en aktiv distriktpolitisk handling. Å spre statlige arbeidsplasser til regioner er således et selvstendig mål for Venstre.

Forslagsstillerne mener det vil være nyttig å se på både strukturelle, forvaltnings- og kompetansemessige utfordringer mer overordnet, når man nå samtidig diskuterer ny kommunestruktur, fylkes- og regionnivå og hvordan staten i distriktene – ved Fylkesmannsembetet – skal være organisert.

Forslagsstillerne viser til at utflyttingen av statlige arbeidsplasser fra Oslo – i denne sammenheng forstått som en utflytting av statlige institusjoner, og ikke statlige arbeidsplasser som har blitt desentralisert til regionalt/lokalt nivå eller nyetablerte, statlige virksomheter utenfor Oslo – har variert de siste tiårene, under skiftende regjeringer og flertall i Stortinget.

Forslagsstillerne er av den oppfatning at arbeidsplasser «ut av Oslo» ikke er et mål i seg selv. Oslo som hovedstad skal og må naturlig ha mange statlige forvaltningsorganer, samt at det er store tjenesteproduerende aktører som sykehus, universitet og politi

i hovedstaden som gir et stort antall statlig ansatte. Men forslagsstillerne mener også det er hensiktsmessig å kombinere et måltall for utflytting med en plan for hvilke kompetansemiljøer det er naturlig å ha hvor i landet.

Etter forslagsstillerne mening må det fastsettes et tydelig måltall for hvor mange statlige arbeidsplasser som skal flyttes ut av Oslo i løpet av inneværende stortingsperiode, og at et slikt måltall minst må samsvare med utflyttingen av statlige arbeidsplasser som ble vedtatt under regjeringen Bondevik II.

Vekst i statlige arbeidsplasser siden 2002

Forslagsstillerne har bedt Stortingets utredningsseksjon om en oversikt over utviklingen i statlige arbeidsplasser i perioden 2002 til 2012. I 2002 var 240 176 personer ansatt i staten. I 2012 hadde antallet vokst til 276 559¹.

I perioden 2002 til 2012 har det altså vært en vekst på totalt 31 724 statlige arbeidsplasser. Under regjeringen Bondevik IIs tid i perioden 2002 til 2005 ble antallet i Oslo redusert med 26 statlige arbeidsplasser. I regjeringen Stoltenberg IIs tid fra 2006–2012 vokste antallet med 6 358 nye, statlige arbeidsplasser i Oslo.

Utflytting av statlige arbeidsplasser siden 2000

Forslagsstillerne har bedt Stortingets utredningsseksjon sammenstille en oversikt over utflytting av statlige arbeidsplasser siden 2000:

- Om lag 230 arbeidsplasser ble vedtatt utflyttet i løpet av regjeringen Stoltenberg Is tid.

¹ Sysselsatte personer i statlig forvaltning (alle sektorer/næring) etter arbeidssted
Kilde: SSB Statistikkbanken, tabell 03324 i regsys (til 2007) og tabell: 07979 (2008-12)

- Om lag 1 000 arbeidsplasser ble vedtatt utflyttet i løpet av regjeringen Bondevik IIs tid.
- Om lag 1 000 arbeidsplasser ble vedtatt utflyttet i løpet av regjeringen Stoltenberg IIs tid. Dette tallet inkluderer flytting av Veterinærinstituttet og Veterinærhøgskolen til Ås i Akershus. (Kilde: Stortingets utredningsseksjon)

Den mest omfattende utflyttingen av statlige arbeidsplasser siden 2000 fant sted under regjeringen Bondevik II. I perioden 2003–2006 ble bl.a. syv statlige direktorat/tilsyn flyttet ut av Oslo:

- Direktoratet for arbeidstilsynet
- Luftfartstilsynet
- Sjøfartsdirektoratet
- Konkurransetilsynet
- Post- og teletilsynet
- Medietilsynet (opprettet ved sammenslåing av Eierskapstilsynet, Statens filmtilsyn og Statens medieforvaltning)
- Direktoratet for beredskap og samfunnssikkerhet (opprettet ved sammenslåing av Direktoratet for brann- og elsikkerhet i Tønsberg med Direktoratet for sivilt beredskap i Oslo).

Flyttingen av disse etatene innebar utflytting av om lag 900 årsverk. På bakgrunn av et vedtak i Husbankens hovedstyre, og med tilslutning fra den daværende regjering, ble Husbanken flyttet fra Oslo til Drammen i september 2005. Flyttingen omfattet 135 ansatte. Alt i alt ble altså om lag 1 000 arbeidsplasser flyttet ut fra Oslo under regjeringen Bondevik II.

Tilsynelatende kan det se ut som om lag det samme antallet statlige arbeidsplasser ble flyttet ut under regjeringen Stoltenberg IIs tid, jf. ovenstående oversikt fra Stortingets utredningsseksjon. I henhold til Stortingets utredningsseksjon har det totalt blitt flyttet/vil det bli flyttet om lag 550 arbeidsplasser ut av Oslo som følge av vedtak gjort under regjeringen Stoltenberg II, inklusive Veterinærinstituttets om lag 240 arbeidsplasser. Hvis man også tar med Veterinærhøgskolen, vil resultatet være om lag 1 000 arbeidsplasser.

Behov for en tydelig plan for fordeling av statlige arbeidsplasser

Forslagsstillerne er av den oppfatning at det må fastsettes en tydelig plan for fordeling av statlige arbeidsplasser og statlige kompetansemiljøer i hele landet, og et tydelig måltall for hvor mange statlige arbeidsplasser som skal flyttes ut av Oslo i løpet av inneværende stortingsperiode.

Forslagsstillerne legger til grunn at man som et minimum må flytte ut 1 000 statlige arbeidsplasser i inneværende stortingsperiode.

Blant virksomheter som kan flyttes ut av Oslo, mener forslagsstillerne at blant annet Statens landbruksforvaltning, Norges vassdrags- og energidirektorats hovedkontor og Direktoratet for nødkommunikasjon kan være aktuelle å vurdere. I tillegg mener forslagsstillerne at en bør se spesifikt på ombud og tilsyn som per i dag er lokalisert i Oslo, blant annet med tanke på prinsippet om å skape distanse mellom fagmiljøer og sentralmakt.

Hvilke statlige virksomheter som skal flyttes ut, bør imidlertid ha sitt utgangspunkt i at regjeringen fremmer en egen sak om dette for Stortinget, slik at Stortinget får en bredest mulig og faktabasert diskusjon om tematikken. Det er avgjørende at det legges til rette for helhetlige fagmiljøer, og at Stortinget kommer til enighet om noen førende prinsipper for utflytting av statlige arbeidsplasser.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om en plan for fordeling av statlige arbeidsplasser og statlige kompetansemiljøer i hele landet, i tråd med en ambisjon om at minst 1 000 arbeidsplasser skal vedtas flyttet ut av Oslo i løpet av perioden 2014–2017.

2. april 2014